

SPIS TREŚCI

Strona

Wstęp	13
--------------------	----

Rozdział 1

Rola GATT w rozwoju handlu

międzynarodowego – <i>Elżbieta Kawecka-Wyrzykowska</i>	17
1.1. Historia powstania systemu międzynarodowych organizacji finansowo-gospodarczych	17
1.2. Podstawowe cele i zasady GATT	19
1.3. Rola GATT w redukcji stawek celnych w okresie powojennym ...	28
1.4. Rola GATT w ograniczeniu protekcjonizmu pozataryfowego	32
1.5. Kierunki polityki handlowej po II wojnie światowej a rozwój handlu międzynarodowego i wzrost gospodarczy	33
1.6. Przemiany w środkach zagranicznej polityki handlowej	36

Rozdział 2

Runda Urugwajska GATT i powstanie Światowej Organizacji

Handlu (WTO) – <i>Elżbieta Kawecka-Wyrzykowska</i>	43
2.1. Przyczyny i przebieg Rundy	43
2.2. Cele i zakres tematyczny Rundy	46
2.3. Zakres działania WTO	47
2.4. Cele WTO	49
2.5. Struktura WTO i rozwiązania instytucjonalne	50
2.6. Dominujące kierunki dyskusji na forum WTO w świetle kolejnych Konferencji Ministerialnych	52
2.7. Wyzwania przed Nową Rundą	55

Rozdział 3

Wyniki Konferencji Ministerialnej WTO

w Doha – <i>Janusz Kaczurba</i>	58
3.1. Przyczyny rozpoczęcia Nowej Rundy	58
3.2. Zakres tematyczny Nowej Rundy	60
3.3. Perspektywy zakończenia Nowej Rundy	70

Rozdział 4

Polska w WTO – <i>Janusz Kaczurba</i>	76
4.1. Uwarunkowania systemowe	76
4.2. Miejsce dyscyplin WTO w polskiej polityce gospodarczej	78

4.3. Kierunki działalności WTO	94
--------------------------------------	----

Rozdział 5

Cła w GATT i WTO – <i>Wojciech Mroczek</i>	97
5.1. Pojęcie, rodzaje i funkcje cel	97
5.2. Taryfa celna	100
5.3. Inne opłaty w imporcie	102
5.4. Tabele koncesji i rodzaje koncesji celnych.....	103
5.5. Dopuszczalne odstępstwa od zasady niepodwyższania cel	105
5.6. Zasady ustalania wartości celnej towaru.....	106
5.7. Znaczenie cel w okresie powojennym i stopień protekcji celnej w handlu wyrobami przemysłowymi wynikający z Rundy Urugwajskiej	107
5.8. Koncepcja „taryfikacji” i wzrost znaczenia cel w handlu artykułami rolnymi.....	111
5.9. Realizacja postanowień Rundy Urugwajskiej w zakresie redukcji stawek celnych.....	114

Rozdział 6

Subsydia i zasady ochrony przed subsydiami – <i>Jan Piotrowski</i>	116
6.1. Pojęcie i rodzaje subsydiów w GATT oraz zmiany wprowadzone przez WTO	116
6.2. Definicja i rodzaje subsydiów w WTO	117
6.3. Środki ochronne przed subsydiami.....	122
6.3.1. Procedury wielostronne	122
6.3.2. Procedury jednostronne	124
6.4. Zasady ustalania szkody wyrządzonej przez subsydia, marży subsydium oraz wysokości cel wyrównawczych.....	126
6.5. Specjalne postanowienia dotyczące krajów w okresie transformacji do gospodarki rynkowej.....	127
6.6. Skutki dla Polski.....	129
6.7. Doświadczenia pierwszego okresu.....	130

Rozdział 7

Dumping i ochrona przed dumpingiem w GATT

i WTO – <i>Ewa Kaliszuk</i>	135
7.1. Zasady przeciwdziałania dumpingowi w świetle GATT	135
7.2. Porozumienie Rundy Urugwajskiej o stosowaniu Artykułu VI GATT 1994.....	137
7.2.1. Określenie dumpingu	137
7.2.2. Ustalenie szkody	141
7.2.3. Środki antydumpingowe	143
7.2.3.1. Środki tymczasowe	144

7.2.3.2. Cła antydumpingowe	144
7.2.3.3. Zobowiązania cenowe	146
7.2.3.4. Czas trwania i weryfikacja cel antydumpingowych i zobowiązań cenowych.....	147
7.2.4. Procedura	147
7.3. Działalność antydumpingowa państw WTO	149
7.4. Działania antydumpingowe wobec polskiego eksportu	152
7.5. Dostosowanie polskich przepisów antydumpingowych do postanowień WTO	155
7.6. Ochrona polskiego rynku przed importem po cenach dumpingowych w praktyce.....	158
7.7. Przyszłość Porozumienia w świetle Nowej Rundy	160

Rozdział 8

Możliwości stosowania klauzul ochronnych w świetle

GATT i WTO – Ewa Kaliszuk	163
8.1. Pojęcie i rodzaje klauzul ochronnych przewidzianych przez GATT i WTO.....	163
8.2. Ogólna klauzula ochronna	165
8.2.1. Artykuł XIX GATT 1947.....	165
8.2.2. Porozumienie Rundy Urugwajskiej w sprawie środków ochronnych.....	166
8.2.3. Ocena Porozumienia	171
8.2.4. Realizacja postanowień Porozumienia	171
8.2.5. Stosowanie środków ochronnych przez Członków WTO	174
8.2.6. Skutki Porozumienia dla Polski	178
8.3. Klauzula bilansu płatniczego	183
8.3.1. Artykuł XII GATT 1947.....	183
8.3.2. Uzgodnienie w sprawie postanowień GATT 1994 dotyczących bilansu płatniczego	184
8.3.3. Korzystanie z klauzuli bilansu płatniczego.....	186
8.4. Ogólne wyjątki.....	189
8.5. Klauzula bezpieczeństwa narodowego.....	194
8.6. Zmiana list koncesyjnych na mocy Artykułu XXVIII GATT 1947 i Uzgodnienia o interpretacji Artykułu XXVIII GATT 1994.....	194
8.6.1. Artykuł XXVIII GATT 1947	194
8.6.2. Uzgodnienie o interpretacji Artykułu XXVIII GATT 1994.....	195

Rozdział 9

Porozumienie w sprawie rolnictwa i jego znaczenie

dla Polski – <i>Elżbieta Kawecka-Wyrzykowska, Wiesław Zapędowski</i>	197
9.1. Przyczyny włączenia handlu artykułami rolnymi do rokowań Rundy Urugwajskiej.....	197
9.2. Główne postanowienia Porozumienia w sprawie rolnictwa.....	199
9.2.1. Dostęp do rynku.....	200
9.2.2. Obniżka subsydiów eksportowych.....	203
9.2.3. Redukcja wsparcia wewnętrznego.....	204
9.3. Środki kontroli sanitarnej i fitosanitarnej.....	204
9.4. Udział Polski w rokowaniach rolnych i polska lista zobowiązań rolnych.....	205
9.5. Okres realizacji Porozumienia w sprawie rolnictwa.....	207
9.6. Znaczenie Porozumienia w sprawie rolnictwa dla polskiego eksportu towarów rolno-żywnościowych.....	208
9.7. Skutki Porozumienia w sprawie rolnictwa dla importu rolnego Polski.....	211
9.8. Przygotowania do nowych negocjacji rolnych i ich rozpoczęcie.....	212
9.9. Udział Polski w nowych negocjacjach rolnych.....	214
9.10. Znaczenie obecnej Rundy negocjacji dla sektora rolnego.....	216

Rozdział 10

Zasady handlu wynikające z Porozumienia w sprawie

tekstyliów i odzieży – <i>Ewa Synowiec</i>	218
10.1. Ograniczenia w międzynarodowym handlu tekstylno-odzieżowym przed wejściem w życie Porozumienia ustanawiającego WTO.....	219
10.2. Znoszenie ograniczeń w handlu na mocy Porozumienia w sprawie tekstyliów i odzieży.....	220
10.3. Konsekwencje Porozumienia w sprawie tekstyliów i odzieży – wnioski dla Polski.....	233

Rozdział 11

Rozstrzyganie sporów – *Jan J. Michalek, Jan Piotrowski*..... 243 |

11.1. Procedury rozstrzygania sporów w WTO.....	243
11.2. Analiza ekonomiczna wyników funkcjonowania paneli WTO.....	249
11.3. Udział krajów Europy Środkowej i Wschodniej w sporach handlowych w WTO.....	258

Rozdział 12

Nowe dziedziny wymiany objęte postanowieniami

Rundy Urugwajskiej	266
12.1. Handlowe aspekty praw własności intelektualnej – <i>Zenobiusz Miklasinski</i>	266
12.1.1. Postanowienia ogólne i zasady podstawowe	266
12.1.2. Standardy dotyczące korzystania z praw własności intelektualnej	267
12.1.3. Dochodzenie i egzekucja praw własności intelektualnej	273
12.1.4. Nabycie i utrzymanie w mocy praw własności intelektualnej oraz procedury sporne w zakresie tych praw	276
12.1.5. Zapobieganie sporom i rozstrzyganie sporów	276
12.1.6. Postanowienia przejściowe	276
12.1.7. Postanowienia instytucjonalne	277
12.1.8. Skutki Porozumienia dla Polski	278
12.2. Porozumienie w sprawie środków dotyczących inwestycji i związanych z handlem – <i>Stanisław Ładyka</i>	280
12.3. Wyniki Rundy Urugwajskiej w sferze usług – <i>Jarosław Pietras</i>	286

Rozdział 13

Wpływ Rundy Urugwajskiej GATT i utworzenia WTO

na handel zagraniczny Polski – <i>Jan J. Michalek</i>	299
13.1. Polska lista zobowiązań w WTO	299
13.2. Zobowiązania taryfowe członków GATT/WTO	304
13.3. Ilościowy szacunek skutków zmian stawek celnych dla polskiego handlu wyrobami nierolniczymi	308
13.3.1. Metodologia	308
13.3.2. Szacunkowe wyniki w eksporcie	312
13.3.3. Szacunkowe wyniki w imporcie	318
13.4. Globalne korzyści handlowe z Rundy Urugwajskiej	320

Aneks	330
Wykaz skrótów	330
Nazwy porozumień Rundy Urugwajskiej	331
Kraje członkowskie WTO – stan na 1 VI 2002 r.	332
Lista krajów – obserwatorów	334
Porozumienie Rundy Urugwajskiej w sprawie procedur licencjonowania importu – <i>Ewa Synowiec</i>	335
Literatura	339